

Vad handlar boken om?

Barn är viktiga och avgörande för vår gemensamma framtid. Hur vi vuxna agerar under barnens uppväxt kommer att prägla vårt framtida samhälle. Föräldrar, förskola, skola och alla som har kontakt med barn har en avgörande betydelse för barnets fortsatta resa. Boken tar upp mänskliga grundläggande behov med praktiska exempel på hur man kan bemöta barn och unga så att de känner sig betydelsefulla, behövda och framförallt för att de ska kunna utveckla ett logiskt tänkande. Bemötande som utvecklar förmågan att förstå sammanhang och konsekvenser.

Barn och ungdomar som tidigt börjar förstå konsekvenser av sina handlingar kommer att få goda skickligheter för att klara skola och vardagliga situationer. Barn behöver lära strategier för att klara vardagens påfrestningar från omgivningen och det digitaliserade samhället. Vuxna begränsar ofta barnets förmåga att utveckla det logiska tänkande genom att själva veta bäst och även tala om för barnet vad som är bäst. Tjat skapar oftast en ovilja hos barnet. Boken tar upp exempel på alternativ till "tjat" vilket gynnar relationen. Livet och vardagen blir enklare.

Vad är skillnad mellan den första version av boken och den här nya?

Den första versionen trycktes i en mindre upplaga för att kunna erhålla återkoppling på innehållet. Många verkar ha fått stor nytta av boken som angivit att de erhållit en helt annan respons från sina egna barn. "Livet blir enklare". Utifrån kommentarer och frågor på innehållet är nu texten justerad där så behövs för att budskapet ska bli tydligt. Boken har även några kompletteringar som har efterfrågats. Det har ju blivit några böcker under åren och jag måste medge att den här boken är något speciellt och personligen är jag väldigt nöjd med både text och innehåll. Konkreta exempel som kan vara helt avgörande för barn och ungas fortsatta utveckling.

"Hur vuxna kan agera för att barn ska förstå konsekvenser av sina handlingar utan att känna skuld, ta ansvar och utveckla goda strategier för att kunna hantera omgivningens påfrestningar."

Viktigaste budskapet i boken är...

Vi vuxna behöver rannsaka oss själva istället för att fokusera på att barn och unga behöver lära sig vad vi vuxna vet. Det egna förhållningssättet är helt avgörande om vi ska lyckas med att skapa goda relationer och erhålla tillit från vår omgivning. Det är lätt att man som vuxen önskar makt och kontroll över andra och kanske speciellt över barn och unga. Vi bestämmer, ni lyder. Det absolut viktigaste budskapet är att vi vuxna inte är så viktiga som vi tror och att var och en på olika sätt får kämpa med sin egen personlighet för att kunna vara en tillgång för barnens utveckling. Alla exempel i boken visar på alternativa handlingar som skapar förtroendefulla möten med barn och unga.

Vilka råd skulle du vilja ge till föräldrar som upplever att relationen med deras barn inte är den bästa?

Viktigt för alla föräldrar att visa tydligt för barnet att du inte vill något om vad barnet ska göra. Du som förälder blir istället en klok medresenär som accepterar barnets vilja, bekräftar och följer upp med samtal om konsekvenser utan skuldbeläggning. Att samtala utan skuldbeläggning är verkligen en utmaning att lära sig. När barnet känner att vuxna respekterar deras förmåga att bestämma själv, kommer de att bli intresserade av vår erfarenhet och kunskap. Så ta hänsyn till barnets självautonomi och barnets egna behov av kontroll. Låt inte din kontroll gå ut över barnets möjlighet till kontroll och viljan att bestämma själv. Barn präglas av empati så de vill sina föräldrar väl även om de har svårt att visa det i vardagliga situationer utan ofta blir det en kamp om vem som bestämmer vilket ofta inte gynnar situationen. I boken beskrivs en mycket vanlig situation som ofta är helt avgörande för den fortsatta relationen med tonåringen. "Avgörande minut som kommer att prägla den fortsatta relationen."

Vilka råd skulle du vilja ge till barn eller tonåringar som upplever att relationen med deras föräldrar inte är den bästa?

Verkligen en bekymmersam situation. Barn behöver verkligen strategier för att i någon mån kunna hantera relationer. Mindre barn kan ibland på något sätt hjälpa sina föräldrar till exempel genom att be om hjälp i olika situationer samt även fråga om hur gör vi nu? Till exempel "Jag har ett prov i morgon och undrar om ni kan

fråga mig om det som står i boken?" "I morgon har vi utflykt i skolan så vi kan väl plocka ihop lite kläder och förbereda ryggsäcken ikväll?" Genom att ställa frågor i största vänligheten så kan relationen i bästa fall påverkas i en god riktning. Samarbete och aktiviteter tillsammans skapar gemenskap och ökar ofta den empatiska förmågan hos alla.

När relationen med vuxna inte är bra känner barnet ofta skuld i sin empatiska framtoning. Det är verkligen svårt för ett barn att få distans till sina egna föräldrar och särskilja på vad som är vad. Om barnet hittar egna strategier för att må bra så kan det vara behjälpligt. Till exempel "Nu när det är som det är i din hemmasituation, vad kan du göra för att må bra? Hur klarar du av det här? Finns det något som du kan göra" Frågorna till barn och unga skapar strategier som även kan påverka omgivningen i en positiv riktning. Tonåringen kan även försöka närma sig sina föräldrar genom att berätta om den egna vardagen samt fråga föräldrarna om hur de har det och vad vi kan göra tillsammans samt vara delaktig i vardagens sysslor.

Staffan är författare, pedagog och beteendevetare med betoning på hur vi människor bemöter, reagerar och agerar utifrån vardagliga situationer. Staffan är medlem av MINT, kursansvarig för högskolekurser i Motiverande samtal samt MI Utbildare inom region Västmanland. Boken kan beställas från Bokus eller Adlibris. Läs mer på www.mcsab.se
